

Popáleniny u dětí a ich následky: Starostlivost o jazvy v praxi

MUDr. Júlia Bartková, MBA, MPH^{1,2}, Lívia Petrásšková², Ema Knezovičová², Barbora Karolová²,
MUDr. Iva Tresnerová¹

¹Klinika popálenin a plastickej chirurgie, Fakultní nemocnice, Brno

²Lekárska fakulta Masarykovej univerzity Brno

Liečba jaziev u detských popálených pacientov zahŕňa kombináciu nechirurgických a chirurgických prístupov, ktorých cieľom je minimalizovať tvorbu jaziev a zlepšiť funkčné aj estetické výsledky. Nechirurgické možnosti najčastejšie zahŕňajú kompresívnu terapiu, aplikáciu silikónu a hydratačné prípravky na podporu dozrievania a hydratácie jazvy. Kortikosteroidy sa používajú pre svoje protizápalové účinky, zatiaľ čo botulotoxín a 5-fluorouracil pomáhajú redukovať hypertrofiu jaziev. Pokročilé laserové ošetrenia zohrávajú kľúčovú úlohu v remodelácii jaziev. Ďalšie neinvazívne terapie zahŕňajú intralezionálnu a povrchovú kryoterapiu, ako aj intenzívne pulzné svetlo (IPL), ktoré pomáha zlepšovať textúru jaziev.

Z chirurgických možností sa používajú najčastejšie postupy ako excízia jazvy a autológne kožné transplantáty, či už v plnej alebo čiastočnej hrúbke, ktoré nahrádzajú poškodené tkanivo. Tkanivové expandéry umožňujú postupné ťaženie kože, čo pripraví oblasť na lalokové techniky. Miestne laloky a Z-plastika sa využívajú na zlepšenie mobility jazvy. Zatiaľ čo voľné laloky umožňujú prenos tkaniva z iných častí tela pre zložitejšie rekonštrukcie. Tento komplexný prístup k liečbe jaziev u detských popálenin zabezpečuje optimálne funkčné a estetické zotavenie.

Kľúčové slová: detské jazvy, popáleniny, terapia jaziev, konzervatívna liečba, chirurgické intervencie.

Burns in children and their consequences: Practical scar care

The treatment of scars in pediatric burn patients is a combination of non-surgical and surgical approaches aimed at minimizing scar formation and improving both functional and aesthetic outcomes. Non-surgical options commonly include compression therapy, silicone applications, and moisturizers to promote scar maturation and hydration. Corticosteroids are used for their anti-inflammatory effects, while botulinum toxin and 5-fluorouracil help reduce scar hypertrophy. Advanced laser treatments, play a key role in scar remodeling. Other non-invasive therapies include intralesional and surface cryotherapy, as well as intense pulsed light (IPL), which helps improve scar texture.

Among surgical options, scar excision and autologous skin grafts, either full or partial thickness, are commonly employed to replace damaged tissue. Tissue expanders enable the gradual stretching of skin, preparing the area for flap techniques. Local flaps and Z-plasty are used to improve scar mobility, while free flaps allow for the transfer of tissue from other parts of the body for more complex reconstructions. This comprehensive approach to scar management in pediatric burns ensures optimal functional and aesthetic recovery.

Key words: pediatric scars, burns, scar therapy, conservative treatment, surgical interventions.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2024;25(6):390-397

<https://doi.org/10.36290/ped.2024.074>

Článok prijat redakci: 20. 9. 2024

Článok prijat k tisku: 8. 11. 2024

MUDr. Júlia Bartková, MBA, MPH

jul.bartkova@gmail.com